

Posouvá nás novelizovaná vyhláška č. 194/2007 Sb. kupředu?

Ing. Jiří Zerzaň, Techem spol. s r.o.

Celková bilance implementace zásad stanovených evropskou směrnicí o energetické účinnosti č. 2012/27/EU (dále jen EED) do českého právního řádu je spíše skličující než povzbudivá. Ke dni 4. listopadu 2014 byla vydána **Vyhláška MPO č. 237/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 194/2007 Sb., kterou se stanoví pravidla pro vytápění a dodávku teplé vody, měrné ukazatele spotřeby tepelné energie pro vytápění a pro přípravu teplé vody a požadavky na vybavení vnitřních tepelných zařízení budov přístroji regulujícími dodávku tepelné energie konečným spotřebitelům.** Posouvá nás tato novela kupředu?

Celá novelizace, na kterou se netrpělivě čekalo více než dva roky, má v podstatě pouhou jednu stranu textu rozděleného do tří článků. Pojdme se jimi postupně zabývat a podívat se, co zásadního pro vlastníky objektů přináší. A také na to, co nepřináší, ale přinášet by měla.

Nejzásadnější je nesporně článek 1, který kromě rozšíření názvu vyhlášky, vkládá do dosavadního znění nový §7a, který specifikuje vybavení budov přístroji regulujícími dodávku tepelné energie:

- (1) V budovách se vnitřní rozvod tepla pro vytápění a vnitřní rozvod chladu vybaví v případě, že
- a) vstupuje a vystupuje z bytu nebo nebytového prostoru v jednom místě, pracovním měřidlem stanoveným určeným k měření tepla nebo chladu podle zákona o metrologii v místě vstupu vnitřního rozvodu tepla pro vytápění nebo vnitřního rozvodu chladu do bytu nebo nebytového prostoru,
 - b) vstupuje a vystupuje z bytu nebo nebytového prostoru v několika místech,
 1. zařízením pro rozdělování nákladů na vytápění, nebo
 2. pracovním měřidlem stanoveným určeným k měření tepla nebo chladu podle zákona o metrologii.

V prvním odstavci, pro objekty s horizontálními rozvody tepla (či chladu), vyhláška předepisuje bytové kalorimetry, které jsou v souladu se zákonem o metrologii. Pro objekty vybavené klasickými stoupačkami pak předepisuje buď zařízení pro rozdělování nákladů anebo, podobně jako v prvním případě, bytové kalorimetry.

K tomu je třeba říci, že vybavení stoupaček na vstupu do bytů pracovními měřidly, měřiči tepla, je v podstatě nesmyslné jak z hlediska provozně ekonomického, tak z hlediska metrologického. Pořizovací cena včetně nároků na montáž a náklady na pravidelné ověřování měřičů vyřazuje tuto možnost prakticky ze hry. Jen těžko

by se hledal konečný spotřebitel upřednostňující mnohonásobně nákladnější alternativu bez jakéhokoli přínosu na straně užitné hodnoty.

Pokud by už někdo na tento způsob přistoupil, tak je nutné si uvědomit, že reálné průtoky v jednotlivých potenciálních bodech instalace nedosahují v moderních otopných soustavách takových nominálních hodnot, aby zde bylo možno s čistým svědomím, a tedy zárukou za přijatelnou přesnost měření, instalovat měřič tepla, byť nejnižší průtokové třídy 0,6 m³/hodina. Výsledná přesnost takto uskutečňovaného měření by byla velmi diskutabilní.

Druhý odstavec definuje, co je označováno jako „zařízení pro rozdělování nákladů“:

(2) Zařízením pro rozdělování nákladů na vytápění je indikátor pro rozdělování nákladů na vytápění místností otopnými tělesy instalovaný na každém otopném tělese, indikátor instalovaný na odtokové trubce z otopného tělesa nebo přístroj se snímačem teploty vnitřního vzduchu ve vytápěném prostoru a teploty venkovního vzduchu ve dnech vytápění v otopném období s trvalým průběhovým záznamem rozdílů těchto teplot vzduchu za časový interval, kterým je počet dnů v otopném období. V budově se instalují vždy stejné typy indikátorů nebo přístrojů se snímačem teplot.

Uvádí se zde nejen indikátor pro rozdělování nákladů instalovaný na každém otopném tělese, ale připouští se ještě dvě další možnosti, a to indikátor instalovaný na odtokové trubce otopného tělesa nebo přístroj pro měření teploty vytápěného prostoru. Zatímco na indikátor pro rozdělování nákladů, instalovaný na každém otopném tělese, jsou kladeny dosti přísné požadavky definované domácí i evropskou normou (ČSN EN 834, resp. 835), pro další dvě zmiňovaná zařízení žádné technické požadavky obecné povahy stanoveny nejsou. Z tohoto důvodu je nezmiňuje ani EED, která připouští pouze kalorimetry a standardní indikátory mající oporu v technických normách.

Použití přístrojů pro registraci teploty vytápěného prostoru s následným uplatněním tzv. denostupňové (gradenové) metody je ve své podstatě dokonce kontraproduktivní vůči záměru EED spořit energii. Tato metoda na straně jedné nezohledňuje tepelné zisky z jiných zdrojů, například z provozu kuchyňských sporáků, televizorů, které zvyšují teplotu v dané místnosti a spotřebitel proto jimi spotřebovanou energii zaplatí dvakrát, na straně druhé metoda nepotírá plynutí teplem, ba naopak. Typickým příkladem je trvalé větrání a zároveň topení „naplno“. Přitom platí, že čím

více se plýtvá, tedy vypouští teplo okny ven a snižuje tak teplota v bytě, tím méně uživatel zaplatí. Je překvapivé, že dvě posledně jmenované varianty rozdělování nákladů za teplo našly oporu přímo v definičním odstavci vyhlášky a nikoli v přechodných ustanoveních.

Třetí odstavce pak předepisuje povinnost instalace bytových vodoměrů na teplou vodu pro objekty, v nichž je společná příprava teplé vody:

(3) V případě společné přípravy teplé vody v domě se na vstupní potrubí zásobující každý byt nebo nebytový prostor teplou vodou osadí vodoměr na teplou vodu používaný k rozdělování nákladů na společnou přípravu teplé vody v domě podle vyhlášky, kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu.

To je bezesporu v pořádku, avšak tato povinnost řeší pouze otázku měření množství teplé vody, ale nikoli její kvalitu, tedy obsah tepelné energie, který má dominantní vliv a několikanásobně přesahuje cenu vody studené. Pro více objektů zásobovaných teplou vodou z jednoho zdroje je to klíčové téma.

Čtvrtý odstavce dává odpověď na otázku, jakých objektů se povinnosti uvedené v předchozích odstavcích 1 až 3 týkají, resp. netýkají:

(4) Odstavce 1 až 3 se nevztahují na případy, kdy se neprovádí rozúčtování nákladů na tepelnou energii na vytápění a nákladů na společnou přípravu teplé vody v domě.

Přechodné ustanovení, uvedené v článku 2, upravuje povinnost instalace bytových kalorimetrů v případě, že objekt je již vybaven indikátory – přechodné ustanovení dovoluje jejich používání až do konce jejich životnosti:

Pokud byla přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky instalována v budově zařízení pro rozdělování nákladů na vytápění, přičemž podle § 7a odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 194/2007 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky, by měla být instalována pracovní měřidla stanovená, pak se tato měřidla instalují až po ukončení životnosti zařízení pro rozdělování nákladů na vytápění stanovené výrobcem těchto zařízení.

Závěrečný článek 3 již jen stanovuje účinnost vyhlášky dnem jejího vyhlášení, tedy 4. 11. 2014.

Shrnutí a podtrženo

Je jen těžko pochopitelné, co na zpracování změnového dokumentu tohoto rozsahu trvalo dva roky. Bylo to snad doporučení instalovat na každý radiátor separátní kalorimetr za 15 až 20násobek ceny indikátoru (přepočteno na životnost indikátoru)? Nebo legalizace zařízení a postupů, které EED ani nedoporučuje, a které ani nemají oporu v platných technických normách? Zřejmě ano, a proto zpracovatelům nezbyl čas na úpra-

vu problematiky obsahu tepelné energie v teplé vodě a jejího oceňování. Proto, i když zákon č. 318/2012 Sb. to vlastníkům objektů explicitně ukládá (§7, odst. 4, písmeno c), stále nejsou stanoveny závazné měrné ukazatele spotřeby tepelné energie pro vytápění a přípravu teplé vody pro reálně existující a fungující objekty.

Posouvá nás tato novela k uvědomělejšímu hospodaření s tepelnou energií? Pravděpodobně mnohem méně, než jsme očekávali, než by si celoevropská iniciativa zasluhovala a než očekávali i samotní spotřebitelé tepla, uživatelé bytů.

Nezapomeňte na zákonnou povinnost instalace indikátorů vytápění do konce roku 2014!

Techem Vám pomůže v souladu s platnou legislativou připravit vlastní pravidla pro rozúčtování nákladů na vytápění a vodu tak, aby zohledňovala specifika Vašeho objektu.

www.techem.cz

techem
Jsme blíž. Vidíme dál.

INFO 029

INFO 030

GUNTAMATIC

Automatické kotle na pelety, štěpku a obilí.

- Výkon od 2 do 250 kW.
- Kaskády do 1 000 kW.

Zplyňovací kotle na kusové dřevo a štěpku.

- Výkon od 14 do 50 kW.

Akumulační nádrže do 2000 litrů.
Bojlerů do 500 litrů.

Kotle v provozu je možno vidět
v Kostelci nad Č.lesy (okres Praha-východ).
Více informací na www.SalonKotlu.cz

Web: www.guntamatic.cz
Email: info@guntamatic.cz
Tel: 777 283 002 nebo 777 283 009